25/04/2023

Η θυσία των Αυστραλών στρατιωτών και η ευθύνη της Ελληνικής Ομογένειας – Μήνυμα του Αρχιεπισκόπου Μακαρίου για την Ημέρα των ANZACs

Οικουμενικό Πατριαρχείο / Αρχιεπισκοπή Αυστραλίας

«Οι ANZACs έχουν καταγραφεί ως πρότυπα ανιδιοτέλειας και αυτοθυσίας στη συνείδηση του ελληνικού λαού», σημειώνει ο Σεβασμιώτατος Αρχιεπίσκοπος Αυστραλίας κ. Μακάριος, σε μήνυμά του για τη σημερινή εθνική εορτή της Αυστραλίας, την Ημέρα των ANZACs.

Η 25η Απριλίου 1915 αποτελεί μία αποφράδα ημέρα για την Αυστραλία, αλλά και ημερομηνία – σταθμό για τη σφυρηλάτηση της εθνικής της ενότητας. Το πρωινό της 25ης Απριλίου του 1915, 15.000 άπειροι Αυστραλοί και Νεοζηλανοί στρατιώτες, κατόπιν διαταγής των Άγγλων αξιωματικών τους, αποβιβάστηκαν στις ακτές της Καλλίπολης στα Δαρδανέλια, κατά τη διάρκεια του **Α’ Παγκοσμίου Πολέμου**

. Στόχος τους να καταλάβουν τα Στενά και να επιτρέψουν στους Ρώσους συμμάχους τους στην «Αντάντ» να περάσουν με τα πλοία τους τον Ελλήσποντο και να ανοιχτούν στο Αιγαίο και τη Μεσόγειο.

“Το παράδειγμά τους θα μας εμπνέει και θα μας καθοδηγεί”

Ο Σεβασμιώτατος υπενθυμίζει, εξάλλου, ότι *«τα χώματα της πατρίδος μας, από τη **Λήμνο** μέχρι την **Κρήτη**, και σε πολλές ακόμη γωνιές της ηπειρωτικής και νησιωτικής Ελλάδος, **είναι ποτισμένα με το αίμα εκατοντάδων Αυστραλών στρατιωτών***». Αναφέρεται δε μετ’ ευγνωμοσύνης στους **Αυστραλούς** που το 1941 αγωνίστηκαν και θυσιάστηκαν για την υπεράσπιση της **Κρήτης,** ενός τόπου ***«που δεν ήταν, αλλά έγινε και δικός τους»***.

Καταληκτικά, τονίζει την αυξημένη ευθύνη της ελληνικής Ομογένειας της Αυστραλίας **να σέβεται και να τιμά τη μνήμη των ANZACs,** ενώ επισημαίνει ότι *«το παράδειγμά τους θα μας συγκινεί πάντοτε, θα μας εμπνέει και θα μας καθοδηγεί».*

Ακολουθεί ολόκληρο το Μήνυμα του Αρχιεπισκόπου Αυστραλίας κ. Μακαρίου για την Ημέρα των ANZACs:

Τα χώματα της πατρίδος μας, από τη Λήμνο μέχρι την Κρήτη, και σε πολλές ακόμη γωνιές της ηπειρωτικής και νησιωτικής Ελλάδος, είναι ποτισμένα με το αίμα εκατοντάδων Αυστραλών στρατιωτών, οι οποίοι αγωνίστηκαν και θυσιάστηκαν για τις πανανθρώπινες αξίες κατά τον Α΄ και τον Β΄ Παγκόσμιο Πόλεμο. Οι ήρωες αυτοί ήταν μερικοί μόνο από τους χιλιάδες άνδρες και γυναίκες ANZACs, οι οποίοι, αν και μακριά από την πατρίδα και τις οικογένειές τους, υπερασπίστηκαν με αυταπάρνηση τις αξίες της ελευθερίας, της δημοκρατίας, της δικαιοσύνης και της ανθρώπινης αξιοπρέπειας.

Οι ANZACs έχουν καταγραφεί ως πρότυπα ανιδιοτέλειας και αυτοθυσίας στη συνείδηση του ελληνικού λαού, ο οποίος συμπορεύτηκε μαζί τους άλλοτε στη Λήμνο, όταν φιλοξένησε και περιέθαλψε τους στρατιώτες που έλαβαν μέρος στην εκστρατεία της Καλλιπόλεως, άλλοτε στην Κρήτη και σε άλλα μέρη της ελληνικής επικράτειας, όταν ντόπιοι και Σύμμαχοι αγωνίστηκαν πλάι-πλάι για να αποκρούσουν την ναζιστική εισβολή.

Δεν υπάρχει καταλληλότερη ημέρα από τη σημερινή, προκειμένου να καταδείξουμε σε όλη την αυστραλιανή κοινωνία αυτή την περίοπτη θέση που κατέχουν οι ANZACs στην καρδιά και τη συνείδηση των Ελλήνων. Και ως Κρητικός στην καταγωγή, αισθάνομαι την ανάγκη να προχωρήσω ένα βήμα παραπέρα και να εκφράσω την ευγνωμοσύνη μας για την αφοσίωση των ANZACs σε υψηλά ιδανικά, τα οποία τους υπαγόρευσαν να χύσουν ακόμα και το αίμα τους για να

υπερασπιστούν τον τόπο μας. Έναν τόπο που δεν ήταν, αλλά έγινε και δικός τους!

Με απόλυτη, λοιπόν, επίγνωση της ιστορικής ευθύνης μας, κλίνουμε το γόνυ ευλαβικά σήμερα προ των ενδόξων ηρώων του Αυστραλιανού Έθνους. Το παράδειγμά τους θα μας συγκινεί πάντοτε, θα μας εμπνέει και θα μας καθοδηγεί. Δεν θα τους λησμονήσουμε ποτέ!

Η θυσία της Καλλίπολης

Το πρωινό της **25ης Απριλίου του 1915, 15.000 άπειροι Αυστραλοί και Νεοζηλανοί στρατιώτες**, κατόπιν διαταγής των Άγγλων αξιωματικών τους, αποβιβάστηκαν στις **ακτές της Καλλίπολης στα Δαρδανέλια,** κατά τη διάρκεια του **Α' Παγκοσμίου Πολέμου**. Στόχος τους να καταλάβουν τα Στενά και να επιτρέψουν στους **Ρώσους** συμμάχους τους στην **«Αντάντ»** να περάσουν με τα πλοία τους τον Ελλήσποντο και να ανοιχτούν στο Αιγαίο και τη Μεσόγειο.

Οι επιχειρήσεις, που κράτησαν έως τον Ιανουαρίου του 1916, στέφθηκαν από παταγώδη αποτυχία. Κάπου **2.000 Αυστραλοί βρήκαν τραγικό θάνατο εκείνο το πρωινό της 25ης Απριλίου 1915,** αφού οι **Τούρκοι**, που ανήκαν στο αντίπαλο στρατόπεδο των **«Κεντρικών Δυνάμεων»**, τους περίμεναν κρυμμένοι στις ακτές της Καλλίπολης και τους αποδεκάτισαν. Τους επόμενους μήνες άλλοι 11.000 Αυστραλοί και Νεοζηλανδοί στρατιώτες άφηναν την τελευταία τους πνοή στα μέρη εκείνα. «Χρειάστηκαν 10 χρόνια για να παρθεί η Αρχαία Τροία που βρισκόταν στα ίδια Στενά. Τώρα καταλαβαίνω πόσο δύσκολο είναι να

κατακτήσουμε τα Στενά αυτά» παραδέχτηκε ο στρατηγός της συμμαχικής δύναμης, σερ Ιαν Χάμιλτον, μετά την πρώτη μάχη στα Δαρδανέλια.

Η σφαγή στάθηκε αφορμή για να δημιουργηθεί κλίμα εθνικής ομοψυχίας στην Αυστραλία και να πάρει σάρκα και οστά το όνειρο της δημιουργίας του Αυστραλιανού έθνους. Το 1901 οι βρετανικές αποικίες της Αυστραλίας είχαν ενωθεί και είχαν δημιουργήσει το ομόσπονδο αυστραλιανό κράτος, που όμως δεν είχε ακόμα συνοχή, κάτι που του έδωσε **η θυσία της Καλλίπολης.**

Η συμμετοχή 12 Ελληνοαυστραλών

Στην απόβαση της Καλλίπολης πήραν μέρος και **12 Ελληνοαυστραλοί**: ο δεκανέας Τζακ Μαρκ, ο υποδεκανέας Τζον Ζαβιτσάνος και οι στρατιώτες Πέρσυ Κουκουσάκης, Κώστας Αρώνης, Γιώργος Κρίτον, Ρόμπερτ Κρόκος, Άθα Χάλκας, Λεωνίδας Μανούσου, Γιώργος Πάπας, Πίτερ Ράντος, Ρόι Ραλφ και Αναστάσιος Ρεμπέα. Ο μόνος άτυχος υπήρξε ο 24χρονος μάγειρας Πίτερ Ράντος, που έπεσε στο πεδίο της μάχης.

Κάθε χρόνο στις 25 Απριλίου η Αυστραλία τιμά με εκδηλώσεις σε ολόκληρο τον κόσμο την επέτειο αυτή, με επίκεντρο την Καλλίπολη. Στη **Λήμνο,** όπου αποτέλεσε πέρασμα για την απόβαση της Καλλίπολης και πολλοί Αυστραλοί βρήκαν καταφύγιο μετά την καταστροφή, υπάρχουν δύο στρατιωτικά νεκροταφεία και ένα

μνημείο για να θυμίζουν το πέρασμα των Αυστραλονεοζηλανδών από την ελληνική γη.